

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXXXIX. Differentia 24. Populus consuetus occidere episcopos suos
secund. Canones punitur eatenus, ut careat episcopo, & ab alieno regatur,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

Lex majestatis crimini annexa bonorum confiscatio est, in aliis judicialis sententia requiritur, l. *Quisquis*, C. ad l. *Iul. maiest.* *Damboud. in practi crim. c. 66. n. 2.* Quandocumque autem evenit, ut sententia cum bonorum confiscatione feratur, non alius erit hæres, quàm Fi-

scus, salvo jure creditorum & aliis, quæ ex arbitrio hominum non pendent. *Gaill. l. 2. de pace publ. c. 16. n. 5.* Nam Fiscus loco hæredis succedit, l. *Si debitori*, ff. *de fideiuss. l. 2. C. ad l. Iul. de vi. v. Menoch. de arbitr. Casu 37. Ignat. Lopez. pract. Crimin. c. 135.*

CCXXXIX.

DIFFERENTIA 24.

Populus consuetus occidere episcopos suos, secund. Canones punitur eatenus, ut careat episcopo, & ab alieno regatur, c. Ita nos 25. q. 2. iure civili id non reperitur. Ioann. Bapt. à S. Blasio 200.

I. **E**piscope ex nomine suo inspectores, Apostolorum in Ecclesia Christiana locum obtinent, c. *Quorum vices, dist. 68. quod S. August.* ponderans illa verba *Psalmi 44. v. 17.* Pro patribus nati sunt tibi filii: Quid est, inquit, pro patribus tuis nati sunt tibi filii? Patres missi sunt apostoli: pro apostolis filii nati sunt tibi, constituti sunt episcopi. Singulis singulæ attribuuntur diœceses, quasi Romanorum exemplo, qui provinciales provinciis dabant, ad evitandam confusionem, litesque sopiendas, *Moscon. de maiest. Eccles. l. 1. c. 8 §. Meritò. Azor. II. l. 3. c. 27.* Et quia vigilant pro grege suo, & salutem animarum procurant, amorem, obedientiam, & observantiam merentur, nec absque gravi scelere contemuntur, aut læduntur. Vnde horrore inquit, quod in *c. cit.* refertur, Scyllacænos nimirum geminatâ cædè, & crudelitate duos episcopos necâsse. Ex quo *Gelasius Papa* justâ indi-

gnatione commotus episcopi proprii residentiam sustulit, & extraneo, seu alieno parochiam subiecit. Egeat ergo, ait, episcopalibus subsidiis, sibi met aliunde dependens, quæ sacram in suo gremio collocatam fuso crudeliter maculat sanguine dignitatem, quia in utroque hâc est ultione plestenda, sive instinctu domestico, seu furis incitata nefas hoc committit externis. *V. Rebuff. de differ. Covarr. l. 2. Var. c. 8. Zerola part. 1. v. Episcopus n. 27.*

II. Idem si in civili jure sancitum non reperitur, omni admiratione vacat, sed rerum peritos, si extaret, commoveret, falcem in aliena messe non laudantes. De ecclesiasticis negotiis non disponit secularis potestas, nec ullam legem Ecclesiæ, de spiritualibus, & illis affinis agnoscit. Duo sunt enim, quibus principaliter hic mundus regitur, auctoritas sacra pontificum, & regalis potestas: in quibus tanto gravius pondus

pondus est sacerdotum, quanto etiam pro ipsis regibus hominum in divino sunt examine reddituri rationem, c. Duo sunt. dist. 96. & c. seq. si Imperator catholicus est, filius est, non Præsul Eccle-

sia. Quod ad religionem competit, discere ei convenit, non docere. Non sibi vendicet alienum jus, & ministerium. v. sup. differ. 11.

CCXL

DIFFERENTIA 25.

Iure civili non punitur de falso, qui falsis instrumentis utitur, si pœniteat.

l. Si falsos, C. ad l. Corn. de fals. secus iure Canonico, c. Dura, c. Ad falsar. de crim. falsi. Bartol. 129.

I. Falsarius est, qui crimen falsi admittit: falsitas autem mutatio veritatis cum dolo & iactura. Vnde ad illam tria prædicta requiruntur, & uno deficiente non censetur pœna commissa Az. & Hostiens. in summa. De hoc Gotofr. ad l. cit. Si falsos. Falsarius falsi tenetur, etiam si falso instrumento, quod ipse fecit, se velle uti neget. Imò pœnitentiâ videtur excusandus, l. 19. ff. cod. ubi legimus: Qui falsam monetam percusserint, si id totum formare noluerunt, suffragio iustæ pœnitentiæ absolvuntur. Idem mos in Galliarum regno receptus est. teste Tholosano. Nam interrogatus, qui produxit falsum instrumentum, nec commisit tamen falsum, num velit eo uti, si negaverit, & revocaverit, impunitus est. Addit: Iure civili non utique, l. 1. §. Edendo autem, ff. de edendo. Sed hæc lege non aliud dicitur, quam ad instrumenta, quibus quis usus non est, edenda neminem compelli. In eundem sensum Petrus de ferrariis in Pract. sua tit. formalib. ad rescind. sent. §. dolosè usus Antinomia.

fuit. Ad hoc, ut utens falso instrumento incidat in crimen falsi, & pœnam, duo concurrere debent, videlicet dolus proprius, quia sciens esse falsum eo utitur, secundo, ut perseveret in usu usque ad definitivam sententiam inclusivè. Nam deficiente dolo, vel eo ante latam sententiam ab usu abstinente excusatur à crimine & pœna falsi, ut notatur in l. Si falsos, C. ad l. Corn. de fals. & l. Si uteris, C. de vi instrum. Verùm quid si protestatus est coram iudice, se velle ipso instrumento uti, quatenus est verum, & non aliter, an excusabitur? Cynus dicit, quod sic, & communiter omnes in l. cit. Si falsos, & Speculator in tit. de instrum. edit. §. Videndum restat, v. Quod si veli, licet Bartol. det contra hoc remedium aliud quoddam consilium in l. Divus pius, ff. ad l. Corn. de fals. Itaque.

II. Quod Ius Canonicum attinet, illis, quæ supra diximus differentiâ cccxxv. adde, quod Innocentius III. in c. Dura, de crim. falsi, constituit, ut nimirum, qui falsas literas se habere cognoscit,

Ll

scit,